

Anonüümseks muudetud versioon

Tölge

C-191/19 – 1

Kohtuasi C-191/19

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

27. veebruar 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Landgericht Frankfurt am Main (Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

20. veebruar 2019

Hageja ja apellatsioonkaebuse esitaja:

OI

Vastustaja ja vastustaja apellatsioonimenetluses:

Air Nostrum Lineas Aereas del Mediterraneo SA

Landgericht Frankfurt am Main

24. tsiviilkolleegium

[...]

Kohtumäärus

Kohtuasjas

OI [...]

hageja ja apellatsioonkaebuse esitaja

[...]

versus

ET

Air Nostrum Lineas Aereas del Mediterraneo SA, [...] Valencia,

kostja ja vastustaja apellatsioonimenetluses

[...]

tegi Landgericht Frankfurt am Main'i (Frankfurt am Main'i apellatsioonikohus) [...] 24. tsiviilkolleegium 27. novembri 2018. aasta kohtuistungil põhjal järgmise kohtumääruse:

I. Euroopa Liidu Kohtule esitatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määruse (EÜ) nr 261/2004, [lk 2] millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91 (ELT 2004, L 46, lk 1; ELT eriväljaanne 07/08, lk 10; edaspidi „määrus (EÜ) nr 261/2004“), artikli 4 lõike 3, artikli 5 lõike 1 punkti c alapunkti iii ja artikli 7 lõike 1 esimese lause punkti b tõlgendamise kohta järgmised eelotsuse küsimused:

1. Kas olukord, kus lennule registreerimiseks lennujaama ilmunud reisija, kellel on kinnitatud broneering teatavale lennule, broneeritakse vastu tema tahtmist ümber hilisemale lennule, kujutab endast lennureisist mahajätmist määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 4 lõike 3 tähenduses, kui lend, millele on reisijal kinnitatud broneering, endiselt toimub?
2. Kas juhul, kui esimesele küsimusele vastatakse jaatavalt, on määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 5 lõike 1 punkti c alapunkt iii analoogia alusel kohaldatav lennureisist mahajätmise juhtudele määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 4 lõike 3 tähenduses?

II. Apellatsioonimenetlus peatatakse. [lk 3]

Põhjendused

Hagejal oli kinnitatud broneering kostja 3. oktoobri 2015. aasta lennule IB 8505 Jerezist (plaanipärane väljumisaeg kell 13:35) Madridi (plaanipärane saabumisaeg kell 14:45) ning 3. oktoobri 2015. aasta jätkulennule AB 5325 Madridist (plaanipärane väljumisaeg kell 20:00) Frankfurti (plaanipärane saabumisaeg kell 22:40).

Hageja broneeriti lennult IB 8505 ümber lennule IB 8507. Lend IB 8507 väljus Jerezist kell 17:55 ja saabus Madridi kell 19:05. Jätkulend AB 5325 väljus plaanipäraselt kell 20:00, seega saabus hageja Frankfurti ilma hilinemiseta ja koguni kümme minutit varem kui kavandatud.

Pärast nõude osalist tagasivõtmist summas 200 eurot esitas hageja lõpuks Amtsgericht'ile (esimese astme kohus) määruse (EÜ) nr 261/2004 alusel 400 euro suuruse hüvitise nõude.

Amtsgericht (esimese astme kohus) jättis hagi rahuldamata, kuna hageja jõudis lõppsihtkohta määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 5 lõike 1 punkti c alapunktis iii ette nähtud aja jooksul.

Hageja esitas selle peale apellatsioonkaebuse, millega nõuab endiselt 200 euro tasumist. Hageja leiab sisuliselt, et määruse (EÜ) nr 261/2004 alusel on tal õigus saada lennureisist mahajätmise eest hüvitist summas 200 eurot. Kõnealuse õiguse piirangud, mis on tühistamise juhtudel ette nähtud määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 5 lõike 1 punkti c alapunktis iii, ei ole kohaldatavad.

Eelotsusetaotluse esitanud apellatsioonikohtu otsus sõltub Euroopa Kohtu vastustest eelotsuse küsimustele.

Apellatsioonikohus lähtub seejuures esmalt sellest, et õigus hüvitisele tuleb kõne alla ainult siis, kui käesoleval juhul on tegemist lennureisist mahajätmisega ümberbroneerimise tõttu. Seda seetõttu, et tühistamist – mis on ainuke muu lennuveo tõrge määruse (EÜ) nr 261/2004 alusel – ei esine juba faktiliselt, kuna reisija veoks algselt ette nähtud lend (IB 8505) toimus ja lennukava tervikuna ei muudetud. Lisaks oleks õigus hüvitisele sellisel [lk 4] juhul välistatud määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 5 lõike 1 punkti c alapunkti iii vahetu kohaldamise alusel.

Selle kohta käib esimene eelotsuse küsimus. Apellatsioonikohtu hinnangul toetavad mõjusad argumendid järeldust, et reisija ümberbroneerimine teisele lennule vastu tema tahtmist kuulub määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 4 lõike 3 kohaldamisalasse, kui esialgne lend endiselt toimub. Vastasel korral tekib oht, et tegutsev lennuettevõtja võib, broneerides reisija näiteks ümber hilisemale lennule, määruse (EÜ) nr 261/2004 tagajärgi eirata, saades seeläbi otsustusõiguse reisija õiguste üle, mis on vastuolus määruse (EÜ) nr 261/2004 eesmärkidega (eelkõige reisijatele tagatava kaitse eesmärgiga). See on vastavuses ka Saksa kohtupraktikas ja õiguskirjanduses levinud ülekaaluka seisukohaga [...].

Kui esimesele eelotsuse küsimusele tuleb vastata jaatavalt, on otsuse tegemise seisukohast oluline, kas määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 5 lõike 1 punkti c alapunkt iii on analoogia alusel kohaldatav lennureisist mahajätmise juhtudele määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 4 lõike 3 tähenduses. Selle faktilised eeldused on nimelt täidetud. Selle kohta käib teine eelotsuse küsimus.

Bundesgerichtshof (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) on jätnud selle küsimuse seni sõnaselgelt lahtiseks [...].

Apellatsioonikohtu hinnangul räägivad analoogia alusel kohaldamise kasuks mõjusad argumendid, mis tulenevad määravas osas mõttest ja eesmärgist, mis on nii määruse (EÜ) nr 261/2004 artiklis 7 ettenähtud õigusel hüvitisele kui ka artikli 5 lõike 1 punktis c sätestatud vastutuse välistamisel.

Õigus hüvitisele peab kindlasummalise hüvitise kujul eelkõige vähendama raskusi ja ebamugavust, mis on põhjustatud ajakaost ja kahjust, mille on tekitanud teatav määruse kohaldamisalasse kuuluv lennuveo tõrge. Seda arvestades tuleb määruse

(EÜ) nr 261/2004 artikli 5 lõike 1 punkti c eesmärgi puhul meeles pidada, et Euroopa Liidu seadusandja on eeldanud, et viidatud sättes reguleeritud juhtudel ei ole tekkinud reisijal raskusi ega ebamugavust, mis nõuaksid korvamist [lk 5] kindlasummalise hüvitisega. Sellega, et sellistel juhtudel satub reisija ikkagi (vähesel määral) ebasoodsasse olukorda, kuna tegutsevalt lennuettevõtjalt kinnitatud broneeringu alusel oodatavat vedu ei teostata broneeringukohaselt, peab reisija leppima ilma hüvitiseta. See, et määruse (EÜ) nr 261/2004 alusel ei määrata seetõttu (vähesel määral) ebasoodsasse olukorda sattunud reisijale rahalist hüvitist, ei ole vastuolus ka tarbijakaitse üldpõhimõtetega ega konkreetselt reisijatele tagatava kaitse põhimõttega. Nimelt kehtestatakse kõnealuse määrusega reisijale vaid minimaalsed õigused.

Määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 5 lõike 1 punkti c ja artikli 7 sätete vahelist seost saaks üle kanda lennureisist mahajätmise juhtudele. Reisija vaatenurgast ei ole nimelt olulist vahet, kas toimumata jäänud vedu tulenes lennureisist mahajätmisest või lennu tühistamisest. Mõlemal juhul satub reisija ebasoodsasse olukorda seetõttu, et talle ei tagata broneeringukohast vedu. Seda näitlikustab ka tõsiasi, et lennureisist mahajätmist ja lennu tühistamist eristatakse vaid selle põhjal, kas kõnealune lend veel toimub või muudetakse lennukava tervikuna. Reisijal tekkinud raskuste ja ebamugavuse laad ja ulatus ei sõltu aga sellest, kas reisija vedamisest keeldutakse määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 4 lõike 3 tähenduses, ilma et lennukava muudetaks, või kas reisija vedamisest keeldutakse määruse (EÜ) nr 261/2004 artikli 5 tähenduses, kuna lennukava muudetakse.

Seda arusaama kinnitab ka see, et reisijal tekivad sellised raskused ja ebamugavus vahetult siis, kui talle teatatakse, et talle ei tagata broneeringukohast vedu. Kas veo toimumata jäämine tähendab lennureisist mahajätmist või lennu tühistamist, seda saab reisija sageli teada alles tagantjärele. Nimelt ei ole reisijal ebasoodsasse olukorda sattumise ajal ilma pikemata võimalik aru saada, kas tema veo toimumata jäämine on põhjustatud lennuettevõtja lennukava muutusest.

Analoogia alusel kohaldamist ei saa tagasi lükata ka argumendiga, et hüvitise määramine lennureisist mahajätmise juhtudel [lk 6] on vähemasti teataval määral karistusliku olemusega. Nimelt ei ole õigus hüvitisele olemuselt kahjuhüvitis.

[...]

Frankfurt am Main, 20. veebruar 2019

[...]